Regio Midden-Holland

Postbus 305
2800 AH GOUDA
www.regiomiddenholland.nl

VNG
Postbus 30435
2500 GK DEN HAAG

Datum 19 februari 2025
Contactpersoon
Telefoonnummer
E-mailadres info@regiomiddenholland.nl

Uw kenmerk -
Ons kenmerk 014-MH
Bijlage(n) -

Onderwerp Zienswijze op Wetsvoorstel Streekomroepen t.b.v. OCW (CC VNG)

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij nemen wij de vrijheid om ons standpunt over de conceptwettekst en de vorming van streekomroepen toe te lichten, aangezien lokale en regionale journalistiek een cruciale rol speelt in het versterken van de lokale democratie. Lokale omroepen zorgen voor een directe verbinding met de gemeenschap, bieden een platform voor lokale stemmen en dragen bij aan de transparantie en verantwoording van lokale overheden. Door onze zienswijze duidelijk te maken, willen we u informeren over de noodzaak om de wetgeving zo vorm te geven dat de unieke identiteit en de belangrijke functie van lokale omroepen behouden en versterkt worden.

De vorming van streekomroepen in Nederland is bedoeld om de lokale publieke omroepen te versterken door samenwerking en schaalvergroting. Dit proces moet echter zorgvuldig worden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat de lokale eigenheid en identiteit van de omroepen behouden blijven. Het is essentieel dat er voldoende ruimte is voor maatwerk en dat de specifieke kenmerken van de verschillende regio's worden gerespecteerd. Daarnaast moeten de rollen van de gemeenteraad en de NLPO duidelijk worden gedefinieerd om een evenwichtige en transparante besluitvorming te waarborgen.

In deze brief willen we graag onze zienswijze uiteenzetten, waarbij we zullen ingaan op de belangrijkste aspecten van het wetsvoorstel, met name het waarborgen van de lokale eigenheid, de rol van de gemeenteraad en de rol van de NLPO. Daarnaast doen we enkele concrete voorstellen voor aanpassingen in de conceptwettekst om deze punten beter te verankeren.

1. Waarborgen lokale eigenheid

Het is belangrijk dat streekomroepen een sterke lokale binding behouden. Dit is essentieel voor de herkenbaarheid en betrokkenheid van de gemeenschap. Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting benadrukken het belang van 'lokale verbondenheid', maar bieden geen concrete waarborgen voor het behoud van lokale eigenheid binnen een streekomroep. Er moet duidelijkheid komen over de mogelijkheden voor subregio's met eigen edities en frequenties.

2. Adviesrecht gemeenteraden

Hoewel de adviesprocedure is verduidelijkt, blijft de rol van de gemeenteraden beperkt en kunstmatig. Gemeenten hebben een verantwoordelijkheid zonder echte invloed op het beleidsplan van de omroep. Het is beter om het adviesrecht van de raden te schrappen als er geen relevante toetsingsgrond is, en de gemeenteraad een duidelijke rol te geven bij de beoordeling van het beleidsplan en de lokale verbondenheid.

3. Gebiedsidentiteit

Het wetsvoorstel stelt dat een streekomroep een lokaal verzorgingsgebied moet hebben dat past bij het ‘algemene leefpatroon’ of de ‘gebiedsidentiteit’. Er is echter onduidelijkheid over hoe dit wordt getoetst en door wie. Gemeenten moeten actief worden betrokken bij de vaststelling van de streekindeling om ervoor te zorgen dat deze in lijn is met de lokale identiteit.

4. Professionalisering

De eis van 3 journalistieke fte’s per streekomroep wordt streng toegepast, maar is mogelijk niet realistisch gezien de financiële ruimte. Er moet een realistische benadering komen van de professionaliseringseisen, rekening houdend met de beschikbare middelen, en maatregelen om vrijwilligers te blijven betrekken bij de omroepen.

5. Informatiepositie gemeenten/raden

Het wetsvoorstel voorziet in de informatiepositie van het Commissariaat voor de Media (CvdM) en de NLPO, maar niet duidelijk in die van de gemeenteraden. Er moeten expliciete waarborgen komen voor de informatiepositie van de gemeenteraden rondom het functioneren van de streekomroep, inclusief regelmatige rapportages en overlegmomenten.

Voorstellen voor aanpassingen in de conceptwettekst:

1. Frequentie en eigen identiteit:
    - Voeg een clausule toe die stelt dat lokale omroepen hun eigen frequentie mogen behouden binnen een streekomroep, of er ten minimale mogelijkheden zijn voor frequenties voor deelgebieden/subregio’s, mits dit technisch en operationeel haalbaar is.
    - Voeg een clausule toe die stelt dat lokale omroepen hun eigen identiteit mogen behouden binnen een streekomroep.
2. Rol gemeenteraad:
    - Schrap het gekunstelde adviesrecht van de raden als er geen relevante toetsingsgrond is.
    - Geef de gemeenteraad een duidelijke rol bij de beoordeling van het beleidsplan en de lokale verbondenheid.
3. Rol NLPO:
    - Beperk de rol van de NLPO bij de inhoudelijke afweging van het beleidsplan van de streekomroep.
    - Zorg voor een evenwichtige weging van het advies van de NLPO en de gemeenteraden door het CvdM.

We hopen dat deze punten en voorstellen bijdragen aan een betere en meer werkbare wetgeving voor streekomroepen. Wij constateren tenslotte een toenemende discrepantie en spanning tussen de bereidheid van onze lokale omroepen om mee te bewegen in de door u gewenste stelselwijziging, terwijl er tot op heden aanhoudende onduidelijkheid is over cruciale randvoorwaarden in dit stelsel. Snelle helderheid is geboden.

Met vriendelijke groet,

namens de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Oudewater, Waddinxveen en Woerden,

Eveline Kokx,
afdelingshoofd RBA Gouda

ValidSigned door Eveline Kokx
op 19-02-2025